

BOG

AT HANDLE MED ONDSKABEN (/INDEX.PHP/BOEGER/HANDLE-MED-ONDSKABEN)

Af Hans Kirchhoff (/index.php/forfattere/hans-kirchhoff) (2015)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET (HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-

Log ind (/user/login?destination=/index.php/boeger/handle-med-ondskaben) for at anmelde

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/index.php/boeger/handle-med-ondskaben&title=At+handle+med+ondskaben)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/index.php/boeger/handle-med-ondskaben&status=At+handle+med+ondskaben+http://litteratursiden.dk/index.php/boeger/handle-med-ondskaben)

Samarbejdspolitikken mellem den danske regering og tyskerne betød, at Danmark blev det af de besatte lande, der slap mest uskadt gennem verdenskrigen. Men samarbejdet havde sin pris. Det betød støtte til et forbryderisk regime, og det tvang politikerne til pinefulde og problematiske handlinger, der rejste til opposition og modstand.

TAGS:

BESÆTTELSESTIDEN (/INDEX.PHP/TAXONOMY/TERM/993)

HISTORIE (/INDEX.PHP/TAXONOMY/TERM/4412)

POLITISKE FORHOLD (/INDEX.PHP/TAXONOMY/TERM/8518)

SAMARBEJDSPOLITIK (/INDEX.PHP/TAXONOMY/TERM/9154)

ANMELDELSE

23 jun.15

(/users/jytte-kjaer-schou)

Af Jytte Kjær Schou (/users/jytte-kjaer-schou)

Skribent

Samarbejde eller selvmorderisk modstand var det svære valg, politikerne måtte træffe under besættelsen. Bliv klogere på samarbejdspolitikken i dette indbydende og overbevisende værk.

Den kontroversielle samarbejdspolitik har lige siden besættelsen været et yderst ømtåleligt emne omgærdet af følelsesladede holdninger. Gik politikerne for vidt, eller kan vi i virkeligheden takke dem for at have bragt Danmark stort set uskadt gennem krigen? Meningerne er stadig delte. Langt hen ad vejen har modstandsbevægelsen farvet synet på samarbejdspolitikken. Da Aage Trommer i sin disputats fra 1971 tillod sig at konkludere, at jernbanesabotagen ingen reel militær betydning havde, udløste det et ramaskrig. Ny forskning og afstanden til perioden har givet plads til mere nuancerede holdninger.

Historikeren Hans Kirchhoff har gennem et langt liv beskæftiget sig med besættelsen. Han har skrevet flere bøger om perioden og er en af de største eksperter på området. Han er én af dem, der har modificeret sine holdninger.

Klart og overskueligt og uden et akademisk noteapparat, der ville bremse læseflowet, beskriver han samarbejdspolitikens forskellige faser, på hvilke hovedområder, politikerne samarbejdede med tyskerne og i hvilket omfang, det lykkedes at fastholde deres kerneholdninger på områder som dødsstraf, jødespørgsmålet m.v. Forfatteren viser, at mange beslutninger blev taget af nød, men der kunne også være et element af egeninteresse, og det gør det vanskeligt at vurdere samarbejdspolitikken.

Besættelsen er omgærdet af myter, og Kirchhoff punkterer mange af dem. Han tilbageviser f.eks., at politikerne hele vejen igennem skulle have arbejdet for et brud med tyskerne, som de prøvede at give indtryk af efter krigen. Han analyserer flere scenarier for at undersøge, om et anderledes valg ville have gjort den store forskel. Var den omfattende danske landbrugseksport til Tyskland, som hævdede, en vigtig faktor m.h.t. at forlænge krigen? Og kunne en større modstand den 9. april have hindret tyskerne i at besætte Norge? Kirchhoff argumenterer overbevisende for et nej.

Kirchhoff anerkender modstandsbevægelsens symbolske betydning og dens betydning for vores omdømme i udlandet, men han vurderer samarbejdspolitikens betydning langt højere. Den gik aldrig over gevind og havde, som en nyere undersøgelse viser, faktisk en bred folkelig opbakning det meste af tiden. Kirchhoff giver en form for æresoprejsning til Scavenius, der var den mest forhadte politiker efter krigen. Mens de fleste andre politikere fik travlt med at lægge afstand til deres deltagelse i samarbejdspolitikken, stod Scavenius modigt ved sine holdninger.

Det sidste ord er ikke sagt om samarbejdet med tyskerne, men Kirchhoffs bog er ikke til at komme uden om. Med inddragelse af nyere forskning opsummerer og korrigerer den hans tidligere forskning. Enkel, overskuelig og veldokumenteret uden på nogen måde at forenkle er bogen et væsentligt bidrag til den omfattende litteratur om besættelsen.

BOGDETALJER

Andre bøger af Hans Kirchhoff

